

Geografia

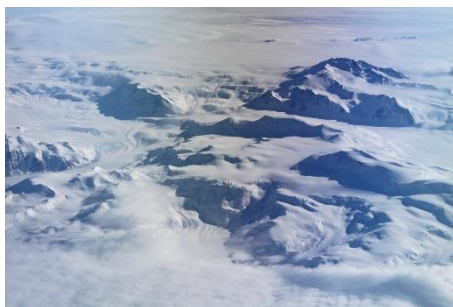
Dzień Dobry!

Dzisiaj kolejne Wasze zmagania z geografią. Przypomnę, że na ostatniej lekcji mówiliśmy o glebach w Polsce.

Czy pamiętacie?

- Gleba - warstwa powierzchni ziemi o grubości do 2 m składająca się z okruchów skał, powietrza, wody oraz organizmów żywych i ich obumarłych szczątków.
- Gleba powstaje ze skały w wyniku procesu glebotwórczego. W procesie tym uczestniczą : woda, rośliny, zwierzęta człowiek, klimat.
- Gleba pełni następujące funkcje:
 - produkcyjną – umożliwia rozwój roślin, które są podstawą żywienia człowieka i zwierząt,
 - retencyjną –gromadzi wodę opadową niezbędną do życia roślin,
 - sanitarną – następuje w niej rozkład obumarłych szczątków organicznych.
- W Polsce występują następujące typy gleb:
 - gleby bielcowe
 - gleby brunatne
 - czarnoziemy
 - mady
 - rędziny
 - gleby górskie
- W Polsce przeważają gleby średniej jakości: brunatne, bielcowe i płowe.

A teraz przyjrzyj się uważnie zamieszczonym zdjęciom:



- **pierwsze zdjęcie** pokazuje pustynię – wysokie temperatury, sporadyczne opady; brak roślin (wyjątek oazy), wiatr z suchego piasku usypał wzniesienia zwane wydmami, brak stałych rzek,
- **zdjęcie drugie** to lodowa pustynia - duże mrozy w ciągu całego roku sprawiają, że tereny okołobiegunowe są praktycznie pozbawione roślin, a i świat zwierząt jest bardzo ubogi,
- **zdjęcie trzecie** przedstawia drzewo pomarańczowe, które uprawiane jest na naszym kontynencie, nad Morzem Śródziemnym. Lato jest w tym regionie długie, suche i upalne. Oprócz pomarańczy uprawia się w tym klimacie inne cytrusy, banany, oliwki.

1. Strefy klimatyczne na Ziemi:

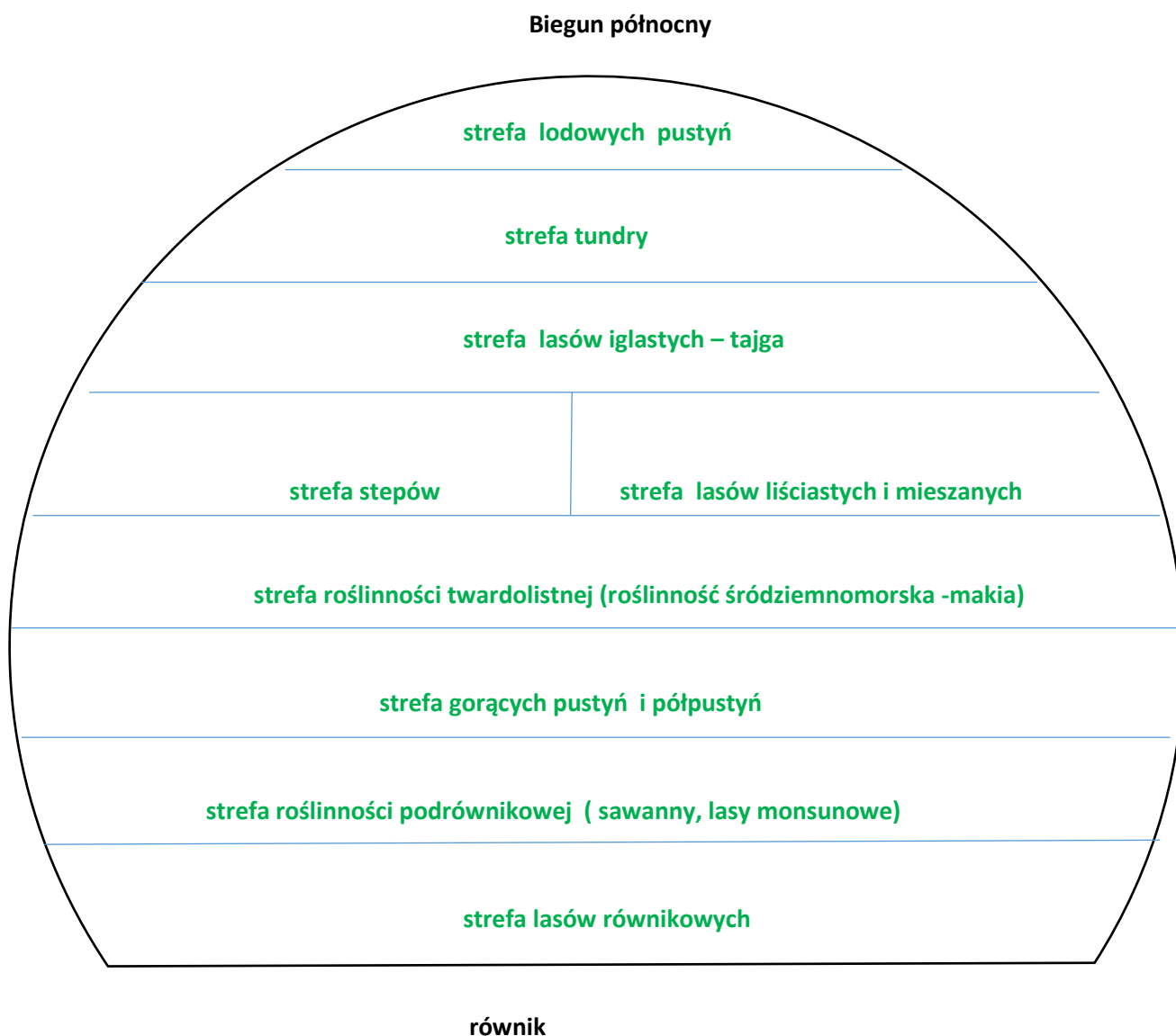
Z opisów wynika, że na Ziemi mamy różne klimaty. Klimat decyduje o rodzaju naturalnej szaty roślinnej i uprawach rolnych, ma wpływ na występowanie określonych gatunków zwierząt , form terenu, czy zbiorników wodnych.

Na kuli ziemskiej wyróżniamy 5 stref klimatycznych: równikową, zwrotnikową, podzwrotnikową, umiarkowaną i okołobiegunową.

Wpływ na klimat ma także wysokość nad poziomem morza (im wyżej , tym chłodniej i więcej opadów,) prądy morskie oraz odległość od wielkich zbiorników wodnych: mórz i oceanów (klimat morski: chłodne lata, łagodne zimy,

duże ilości opadów; z dala od mórz i oceanów panuje klimat kontynentalny: lata gorące, mroźne zimy, niewielkie opady).

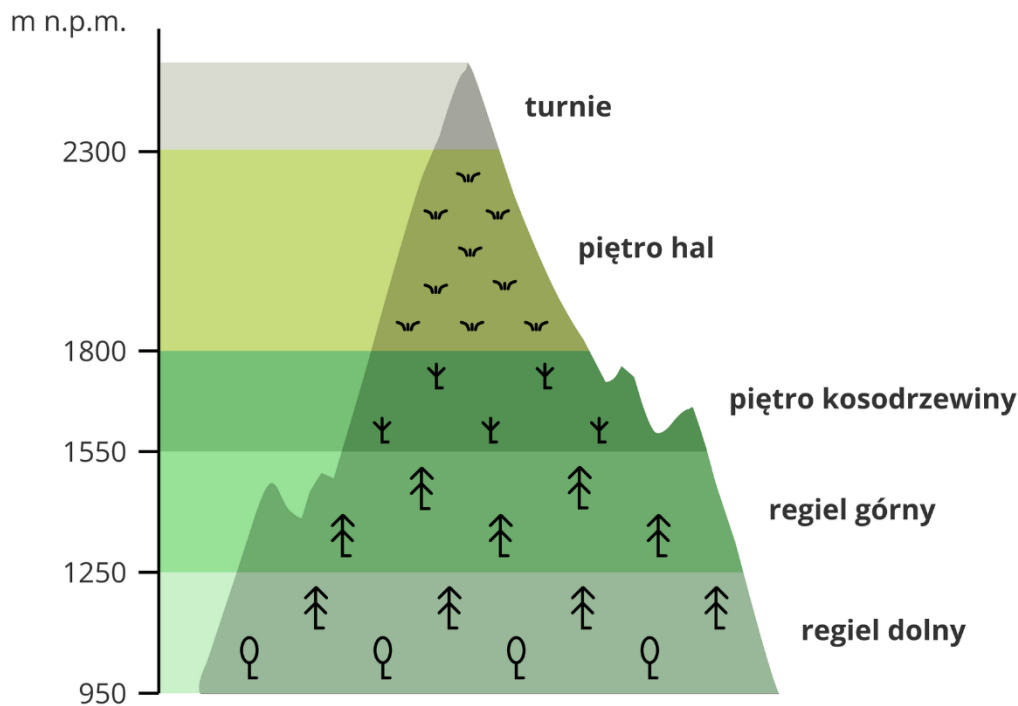
2. Strefy roślinne występujące na Ziemi :



WAŻNE!

Roślinność naturalna (odpowiednia dla stref roślinnych kuli ziemskiej) w wielu obszarach świata już niemal nie występuje. Zastąpiły ją rośliny uprawiane przez człowieka na różnych plantacjach, polach uprawnych, sadzone w ogrodach, parkach, na trawnikach oraz w specjalnie tworzonych lasach czy sadach.

Skład gatunkowy roślinności zmienia się wraz z wysokością nad poziomem morza. Zmieniają się też, jak wspomniałam wcześniej warunki klimatyczne. Na obszarach górskich roślinność charakteryzuje się piętrowością. Przyjrzyj się uważnie piętrom roślinności w naszych Tatrach:



Regiel dolny tworzą lasy mieszane

Regiel górny – lasy iglaste

Kosodrzewina – niewielkie krzewy iglaste

Hale-górskie łąki

Turnie-nagie, pozbawione roślinności skały

A tak wyglądają piętra roślinności w Górach Skandynawskich (północna część Europy), w Alpach (najwyższe góry Europy) oraz w Himalajach (najwyższe góry świata)

<https://epodreczniki.pl/a/grafika-interaktywna/D13hpwJer>

I. Zapisz w zeszyty przedmiotowym z geografii temat lekcji wraz z notatką

TEMAT: Strefy klimatyczno – roślinne na Ziemi.

29.04.2020

1. Strefy klimatyczne na Ziemi:

Na kuli ziemskiej wyróżniamy 5 stref klimatycznych: równikową, zwrotnikową, podzwrotnikową, umiarkowaną i okołobiegunową.

2. Słowniczek pojęć:

biosfera- wszystkie żywe organizmy występujące na Ziemi.

3. Charakterystyka stref roślinnych na kuli ziemskiej (proponuję zrobić tabelkę na nowej stronie i w poprzek strony)

Nazwa strefy roślinnej	Główne cechy klimatu	Przykładowe rośliny	Przykładowe zwierzęta
Lasy równikowe	gorąco i wilgotno przez cały rok	liany, storczyki, Drzewa: palmy, namorzyny, bananowce, hebanowce, kauczukowce	

Sawanny	gorąco przez cały rok, ale dwie wyraźne pory roku: sucha i deszczowa	akacje, baobaby, eukaliptusy, kolczaste krzewy, trawy	
Gorące pustynie i półpustynie	gorąco w ciągu dnia i chłodno w nocy, bardzo małe opady tylko latem	agawy, rozchodniki, kaktusy, aloesy, w oazach palmy daktylowe	
Roślinność twarolistna-Śródziemnomorska, zwana makią	gorące suche lata i ciepłe deszczowe zimy	cedry, dęby karłowate, dzikie oliwki, pistacje, mirty, wrzośce, cyprysy, jałowce, wawrzyny, lawenda	
stepy	gorące suche lata i mroźne zimy	trawy, piołuny, hiacynty, tulipany, czosnek	
Lasy liściaste i mieszane	ciepłe deszczowe lata i chłodne, wilgotne zimy	buki, dęby, klony, lipy, jesiony, sosny	
Lasy iglaste-tajga	krótkie ciepłe lata i mroźne zimy	sosny, świerki jodły, modrzewie, cisy, brzozy, olchy, jałowce, mchy	
Tundra	bardzo krótkie chłodne lato i długa mroźna zima	brzozy karłowate, wierzby karłowate, wrzosy, borówki, chrobotek reniferowy	
Lodowa pustynia	mrozy przez cały rok, bardzo krótkie i chłodne lato tylko na wybrzeżach	mchy, wątrobowce, bardzo rzadko trawy	

II. Uzupełnij tabelkę nazwami zwierząt zamieszkujących poszczególne strefy roślinne (po dwa przykłady do każdej strefy) – zadanie wykonaj na kolejną lekcję – 06.05.2020. Na tych stronach znajdziesz informacje potrzebne do wykonania zadania domowego



<https://www.youtube.com/watch?v=eqkMrpmbn78>

<https://epodreczniki.pl/a/jak-klimat-wplywa-na-bioroznorodnosc-i-zroznicowanie-gleb/DsIvAoxf0>

Pozdrawiam!